

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 1.9.2005
COM(2005) 388 końcowy

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

W SPRAWIE REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

W SPRAWIE REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY

1. WPROWADZENIE

1. Komunikat Komisji z dnia 14 czerwca 2004 r. *„Poprawa dostępu do trwałych rozwiązań”* (COM(2004) 410), zwany dalej komunikatem z czerwca 2004 r., zawiera propozycje dotyczące nowego podejścia UE do międzynarodowych systemów ochrony. Regionalne programy ochrony należy przedstawić w celu zwiększenia zdolności ochrony w rozpatrywanych regionach oraz lepszej ochrony uchodźców w tych regionach poprzez zapewnienie trwałych rozwiązań (trzy trwałe rozwiązania to: repatriacja, integracja lokalna lub przesiedlenie do państwa trzeciego, jeśli dwa pierwsze rozwiązania nie są możliwe)[1]. Komunikat zawiera również propozycje dotyczące stworzenia europejskich programów przesiedleń jako sposobu zapewnienia ochrony większej liczbie uchodźców oraz bardziej uporządkowanego i kontrolowanego wjazdu na terytorium Unii Europejskiej

2. W Programie Haskim z dnia 4-5 listopada 2004 r. Rada Europejska uznała potrzebę, aby UE, w duchu wspólnej odpowiedzialności, wniosła wkład w bardziej dostępny, sprawiedliwy i skuteczny międzynarodowy system ochrony w partnerstwie z państwami trzecimi, a także w celu zapewnienia dostępu do ochrony i trwałych rozwiązań na możliwie najwcześniejszym etapie. Dokonano rozróżnienia pomiędzy zróżnicowanymi potrzebami państw w regionach tranzytowych oraz państw w regionach pochodzenia. Państwa w regionach pochodzenia i w regionach tranzytowych będą wspierane w ich staraniach zmierzających do wzmocnienia zdolności ochrony uchodźców. W związku z powyższym Rada Europejska wezwała Komisję do opracowania regionalnych programów ochrony UE dotyczących państw i regionów pochodzenia w partnerstwie z zainteresowanymi państwami trzecimi oraz w bliskiej konsultacji i współpracy z Wysokim Komisarzem Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców (UNHCR). Programy te winny czerpać z doświadczeń zdobytych w ramach pilotażowych programów ochrony, które mają się rozpocząć przed końcem 2005 r. Obejmą one szereg odpowiednich instrumentów skupionych przede wszystkim na budowie zdolności ochrony oraz wspólny program przesiedleń dla Państw Członkowskich, które wyrażą chęć uczestnictwa w takim programie. W odniesieniu do państw tranzytowych Rada Europejska podkreśliła potrzebę zintensyfikowanej współpracy i budowy zdolności ochrony zarówno na

---

[1] ***Repatriacja*** oznacza powrót osoby do państwa pochodzenia. W kontekście trwałych rozwiązań powrót ten odbywa się w bezpiecznych i godnych warunkach.
Integracja lokalna oznacza integrację uchodźcy ze społecznością państwa przyjmującego z perspektywą legalnego pobytu i osobistej niezależności.
Przesiedlenie obejmuje wybór i przeniesienie uchodźców z państwa, w którym poszukiwali ochrony, do państwa trzeciego, w którym korzystają z gwarancji ochrony, w tym także pobytu, oraz perspektyw na integrację i niezależność. Przesiedlenie może być stosowane w sytuacji, w której uchodźcy nie mogą powrócić do państwa pochodzenia, a państwo pierwszego azylu nie może zapewnić im integracji. Dokument dotyczący możliwości ustanowienia programów przesiedleń w Państwach Członkowskich UE bądź na poziomie UE w oparciu o wspólny europejski system azylowy oraz cel wspólnej procedury udzielania azylu (*„Study on the Feasibility of Setting Up Resettlement Schemes in EU Member States or at EU Level, Against the Background of the Common European Asylum System and the Goal of a Common Asylum Procedure”*), opublikowany przez Komisję w maju 2004 r., w pełniejszy sposób bada możliwości przesiedleń w kontekście UE.

granicy południowej, jak i na granicy wschodniej UE, w celu umożliwienia tym państwom lepszego zarządzania migracją i zapewnienia uchodźcom odpowiedniej ochrony.

3. Komunikat stanowi odpowiedź Komisji na konkluzje Rady z dnia 2-3 listopada 2004 r., w których wezwano Komisję do przedstawienia planu działania dla jednego lub więcej pilotażowych regionalnych programów ochrony najpóźniej do lipca 2005 r. Rada zauważyła, że pilotażowy regionalny program ochrony powinien być adekwatny do sytuacji i zorientowany na ochronę. Winien on korzystać z różnych środków, takich jak wsparcie państw trzecich na rzecz wypełnienia międzynarodowych zobowiązań wynikających z Konwencji genewskiej i innych odpowiednich instrumentów międzynarodowych, rozszerzenia zdolności ochrony, poprawy dostępu do systemu rejestracji i lokalnej integracji oraz wsparcie na rzecz poprawy lokalnej infrastruktury i zarządzania migracją. Opracowanie i wdrażanie tych programów powinno nastąpić w ścisłej współpracy z UNHCR, a - w razie potrzeby - z innymi organizacjami międzynarodowymi. Wskazać należy potencjalne źródła finansowania ze strony UE i innych organizacji. Należy zapewnić spójność z podejściem Wspólnoty do rozpatrywanych regionów i państw trzecich.

4. Regionalne programy ochrony będą nawiązywać do już istniejących działań, zwłaszcza w ramach programów finansowych AENEAS i TACIS, i nie będą wymagać nowych ram finansowych. Komunikat nakreśla ogólne ramy działań dla pilotażowych regionalnych programów ochrony, formułuje zalecenia odnośnie do geograficznego zakresu stosowania i kształtu oraz określa sposób włączenia koncepcji regionalnych programów ochrony do stosunków Wspólnoty z zainteresowanymi regionami i państwami. Pierwsza część przedstawia szerzej tło polityczne komunikatu; druga skupia się na potencjalnej zawartości pilotażowych regionalnych programów ochrony; trzecia poświęcona jest wyborowi obszarów geograficznych, w których nastąpi wdrożenie pilotażowych regionalnych programów ochrony, oraz sposobom włączenia tego podejścia do polityki Wspólnoty wobec rozpatrywanych państw i regionów; części czwarta i piąta dotyczą konkretnych regionów, których mogłyby dotyczyć dwa pierwsze pilotażowe regionalne programy ochrony; a część ostatnia wskazuje sposób oceny pilotażowego regionalnego programu ochrony, zapewnienia jego trwałości oraz następne kroki, jakie należy podjąć.

5. Regionalne programy ochrony winny zwiększyć zdolność ochrony uchodźców na obszarach znajdujących się w pobliżu regionów pochodzenia. Cel polegać powinien na stworzeniu warunków dla jednego z trzech trwałych rozwiązań: repatriacji, integracji lokalnej lub przesiedlenia. Opracowanie regionalnych programów ochrony - we współpracy z UNHCR, zgodnie z protokołem ustaleń pomiędzy Komisją i UNHCR z dnia 15 lutego 2005 r., a także państwami trzecimi w regionach pochodzenia - wymagać będzie koordynacji polityki UE w zakresie uchodźców, pomocy humanitarnej i rozwoju w celu uwzględnienia pełnego spektrum potrzeb dotyczących ochrony, jak również wpływu społeczności uchodźców na wspólnoty lokalne, w celu zagwarantowania maksymalnych korzyści dla wszystkich stron. Pomoc humanitarna na rzecz uchodźców jako taka nie wchodzi jednak w skład regionalnych programów ochrony. Decyzje o podjęciu operacji humanitarnych nadal będą podejmowane na podstawie oceny potrzeb, a operacje prowadzone z pełnym poszanowaniem zasad niesienia pomocy humanitarnej. Oddziaływanie regionalnych programów ochrony można zwiększyć oceniając, gdzie mogą się znajdować potencjalne luki w ochronie i zapewniając podjęcie dodatkowych środków

uzupełniających, wzmacniających już istniejące działania (przede wszystkim działania w zakresie pomocy humanitarnej i rozwoju). W praktyce będzie to wymagać skoordynowania polityk i uzgodnień z zaangażowanymi stronami, aby zaoferować uchodźcom lepszą ochronę.

2. TREŚĆ REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY

6. Regionalne programy ochrony powinny być elastyczne i adekwatne do sytuacji oraz zapewnić zgodność z polityką Wspólnoty w zakresie pomocy humanitarnej i rozwoju oraz innymi odpowiednimi działaniami. Celem regionalnych programów ochrony jest zwiększenie zdolności ochrony w państwach trzecich. Regionalne programy ochrony powinny obejmować praktyczne działania przynoszące rzeczywiste korzyści zarówno w zakresie ochrony oferowanej uchodźcom, jak i wsparcia istniejących uzgodnień z odpowiednim państwem trzecim. Ich celem powinno być także przyniesienie korzyści państwu przyjmującemu. W oparciu o te rozważania regionalny program ochrony winien obejmować następujące podstawowe działania:

   (1) projekty mające na celu poprawę ogólnej sytuacji w zakresie ochrony w państwie przyjmującym;

   (2) projekty mające na celu stworzenie skutecznej procedury określania statusu uchodźcy, która pomogłaby państwom przyjmującym w lepszym zarządzaniu skutkami migracji w odniesieniu do sytuacji uchodźców i tym samym pozwoliłaby skoncentrować środki na podstawowej grupie uchodźców;

   (3) projekty przynoszące bezpośrednie korzyści uchodźcom dzięki poprawie warunków ich przyjmowania;

   (4) projekty przynoszące korzyści społeczności lokalnej przyjmującej uchodźców, przykładowo poprzez poruszenie szerszych zagadnień związanych z ochroną środowiska, która dotyczy zarówno uchodźców, jak i wspólnoty przyjmującej, oraz rozpowszechnianie informacji o pozytywnym wpływie uchodźców;

   (5) projekty mające na celu zapewnienie szkoleń w zakresie zagadnień dotyczących ochrony dla osób zajmujących się uchodźcami i migrantami;

   (6) aspekt rejestracji, oparty na profilu projektu UNHCR dla osób stanowiących przedmiot zainteresowania UNHCR w rozpatrywanym obszarze, który mógłby pomóc zmierzyć wpływ regionalnych programów ochrony;

   (7) zobowiązanie do zapewnienia przesiedleń, zgodnie z którym Państwa Członkowskie UE podjęłyby się - na zasadzie dobrowolności - zapewnić trwałe rozwiązania dla uchodźców, oferując im miejsca do osiedlania się w swoich państwach.

7. Przesiedlanie uchodźców z państw w regionie ich pochodzenia do Państw Członkowskich UE będzie stanowić istotny czynnik wskazujący państwom trzecim na element partnerstwa w regionalnych programach ochrony. Komisja odnotowuje, że po komunikacie z czerwca 2004 r. kilka Państw Członkowskich rozważa utworzenie własnych krajowych programów przesiedleń. Komisja spodziewa się, że zmiana podejścia przyczyni się do większego sukcesu regionalnych programów ochrony, raczej znacząco zwiększając dotychczasowe wysiłki w zakresie przesiedleń niż po prostu zmieniając wizerunek istniejących programów w kontekście regionalnych programów ochrony.

8. Po ocenie pilotażowych regionalnych programów ochrony Komisja zbada możliwość przedstawienia wniosku w sprawie bardziej uporządkowanego podejścia do kwestii przesiedleń. Wniosek taki będzie musiał uwzględniać potrzeby operacyjne i logistyczne w zakresie zarządzania przesiedleniami w skali UE. Jednak, w krótkim czasie i w zgodzie z mandatem Programu Haskiego, Komisja przedłoży wniosek w sprawie zmiany decyzji Rady ustanawiającej Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców w taki sposób, aby Wspólnota mogła zasadniczo finansować przesiedlenia w ramach regionalnych programów ochrony.

3. REGIONY BRANE POD UWAGĘ W ZWIĄZKU Z PIERWSZYMI REGIONALNYM PROGRAMAMI OCHRONY

9. Wybór odpowiednich regionów geograficznych dla pilotażowych regionalnych programów ochrony zasadniczo zależy od szeregu istotnych czynników: oceny szczególnej sytuacji uchodźców w państwach trzecich, możliwości finansowych w ramach istniejących funduszy wspólnotowych, istniejących stosunków i ram współpracy pomiędzy Wspólnotą a określonymi państwami bądź regionami. W 2003 r. UNHCR rozpoznał 38 sytuacji uchodźców o charakterze, który można uznać za przewlekły. W każdym z tych przypadków 25 000 lub więcej uchodźców przebywało na wygnaniu przez ponad pięć lat. Istnieją również inne sytuacje, w jakich znajdują się uchodźcy, które mogłyby odnieść korzyści ze skoordynowanych działań zapewnionych dzięki regionalnym programom ochrony. Dla celów pilotażowych regionalnych programów ochrony istotne jest jednak skoncentrowanie się na jasno wytyczonym obszarze i oparcie się przy tym na doświadczeniach zgromadzonych już w ramach działań finansowanych przez inne instrumenty stosunków zewnętrznych i rozwoju, a także uwzględnienie potrzeby zapewnienia wartości dodanej i możliwości wdrożenia mechanizmu oceny w ramach podjętych środków.

10. Istnieją również względy polityczne, które należy rozważyć, takie jak: potrzeba uznania, że z uwagi na różny charakter regionów tranzytowych i regionów pochodzenia oraz różne podejście, jakich wymagają, dla UE istotne jest zajęcie się obiema kategoriami regionów. Pod względem regionów tranzytowych poczesne miejsce w rozważaniach Państw Członkowskich zajmują **zachodnie Nowe Państwa Niepodległe**. Działania w regionie **Afryki Subsaharyjskiej (Wielkie Jeziora/Afryka Wschodnia)** zostały również uznane za istotny priorytet, przede wszystkim w świetle możliwości przesiedleń z tego regionu oraz jako nawiązanie dialogu z państwem lub państwami w regionie pochodzenia.

11. W celu uzyskania niezbędnego wsparcia politycznego na poziomie UE dla podjętych działań oraz zdobycia zaufania rozpatrywanych państw trzecich, ważny jest jednak taki wybór regionu, który przyniesie szybkie i wymierne rezultaty. Uwzględniając powyższe, Komisja przewiduje dokonać najpierw niezbędnych uzgodnień mających na celu wsparcie władz **zachodnich Nowych Państw Niepodległych** (Ukraina, Mołdawia, Białoruś) w przygotowaniu pilotażowego regionalnego programu ochrony[2] w regionie tranzytowym.

---

[2] Działania na Białorusi skupią się na budowaniu zdolności ochrony za pośrednictwem organizacji pozarządowych, a kontakty z władzami rządowymi ograniczą się do tego, co jest niezbędnie konieczne dla skutecznego wdrożenia projektów. Władze państwowe mogą jednak skorzystać z programu pod warunkiem, że zgodzą się na współpracę w zakresie dotyczącym praw człowieka w kontekście

4. REGIONALNY PROGRAM OCHRONY DLA ZACHODNICH NOWYCH PAŃSTW NIEPODLEGŁYCH

12. **Zachodnie Nowe Państwa Niepodległe** (Ukraina, Mołdawia, Białoruś) pojawiają się jako wyraźny priorytet w dyskusjach z Państwami Członkowskimi. Region ten stanowi już ważny priorytet w ramach wspólnotowej polityki zewnętrznej oraz pomocy finansowej, które obejmują trwające prace nad zagadnieniami ochrony finansowane przez Wspólnotę i poszczególne Państwa Członkowskie. Od początku lat 90. UNHCR współpracował z rządami i innymi właściwymi stronami, pomagając im stworzyć przepisy prawne i infrastrukturę w zakresie uchodźców/azylu, co będzie wymagało dalszych prac i wsparcia, jak również nowych środków w dziedzinie przyjmowania, integracji i przesiedlania uchodźców.

13. Pilotażowy regionalny program ochrony dla tego regionu dążyć będzie do stworzenia podstaw dla prac już rozpoczętych we współpracy z władzami zachodnich Nowych Państw Niepodległych oraz ich uzupełnienia. Główny punkt ciężkości działań stanowić będzie wzmocnienie już istniejącej zdolności ochrony. Mogłoby to obejmować wzmocnienie ochrony subsydiarnej, integracji i rejestracji, a także podstawową działalność w zakresie ochrony dotyczącą rozpatrywania przypadków i przyjmowania uchodźców. Odpowiednie propozycje działań we wspomnianych obszarach winny być przedłożone w odpowiedzi na zaproszenie do składania wniosków w ramach programu AENEAS na rok 2005 i regionalnych programów działań programu TACIS na rok 2006 oraz innych dostępnych programów finansowania. Istniejące struktury wymagają modyfikacji w celu wsparcia zasady dodatkowości oferowanej przez pilotażowy regionalny program ochrony. AENEAS przeznacza orientacyjnie 2 mln EUR na azyl i ochronę międzynarodową w tym regionie.

5. INNE REGIONALNE PROGRAMY OCHRONY

14. W związku z przygotowywaniem pilotażowego regionalnego programu ochrony z państwem lub państwami w regionie pochodzenia można by rozważyć podjęcie dalszych działań w celu lepszej ochrony uchodźców z Regionu **Wielkich Jezior Afrykańskich**, co byłoby zgodne z programowaniem dostępnych instrumentów finansowych, uznaniem przesiedleń za główny element potencjalnych trwałych rozwiązań, a także priorytetami politycznymi wyrażonymi przez Państwa Członkowskie. Szansa dla UE polega tutaj na możliwości opracowania dobrze skoordynowanych i strategicznych działań w zakresie ochrony i przesiedleń z właściwymi państwami trzecimi oraz przy pełnym poszanowaniu zasad własności[3]. Jest to zgodne z tym, co przewidziano w ramach *„Konwencji +”* UNHCR[4].

---

uchodźców, takich jak ochrona subsydiarna, usługi prawne i medyczne, opracowanie programów integracji uchodźców itd.

[3] Seminarium poświęcone zagadnieniom przesiedleń, które odbyło się podczas prezydencji brytyjskiej w dniach 4-5 lipca 2005 r. w Londynie, potwierdziło wagę strategicznego wykorzystania przesiedleń jako narzędzia poprawy zdolności ochrony w państwach trzecich.

[4] W *„Konwencji +”* Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców wezwał do zawarcia nowych porozumień uzupełniających Konwencję w sprawie uchodźców oraz pomagających chronić uchodźców i realizować trwałe rozwiązania w regionach pochodzenia. Celem jest wykorzystanie umów i zobowiązań państw zawartych w wielostronnych porozumieniach, a odnoszących się do szczególnych przypadków, także poprzez szeroko zakrojone plany działania. UNHCR przewiduje, że wspomniane nowe uzgodnienia w formie wielostronnych „specjalnych uzgodnień” mogłyby zawierać rozległe plany działania w celu zapewnienia bardziej skutecznych i przewidywalnych reakcji na sytuacje uchodźców o

15. Oczywiście w tym regionie istnieje wiele poważnych wyzwań dla pierwszego regionalnego programu ochrony o mniejszej skali. Przedłużające się sytuacje uchodźców przyjmują tutaj takie rozmiary, że trudno może być spostrzec, w jaki sposób regionalny program ochrony z ograniczonymi środkami dostępnymi w ramach programu AENEAS może osiągnąć trwały skutek. Z tego względu niezbędne byłoby skoncentrowanie się na pilotażowym regionalnym programie ochrony, który opiera się na już prowadzonych pracach, zmienia sytuację uchodźców na miejscu oraz wykorzystuje wielką gotowość Państw Członkowskich do podjęcia działań na rzecz przesiedleń z tego regionu. Dla potrzeb regionalnego programu ochrony może to oznaczać wybór konkretnych i mniejszych miejsc geograficznych w ramach większego regionu jako całość. W takim wypadku istnieje możliwość wdrożenia wielu ukierunkowanych działań w ramach programu AENEAS oraz osiągnięcia większego oddziaływania niż miałoby to miejsce, gdyby działania były rozsiane po całym regionie. **Regionalność** byłaby zapewniona, ponieważ uchodźcy, którzy mogliby korzystać z pilotażowego regionalnego programu ochrony, pochodzą z całego regionu Wielkich Jezior Afrykańskich. Wspomniany regionalny program ochrony o mniejszej skali mógłby służyć jako katalizator dla dalszych działań oraz podstawa dla szerszych, bardziej rozległych regionalnych programów ochrony w przyszłości.

16. **Tanzania** mogłaby stanowić takie miejsce geograficzne z dużą liczbą uchodźców z Burundi i Demokratycznej Republiki Konga. Krajowy dokument strategiczny oraz Narodowy Program Orientacyjny na lata 2001 – 2007 pomiędzy Tanzanią a Wspólnotą uznaje, że Tanzania przyjmuje największą grupę uchodźców w Afryce i w konsekwencji korzysta z jednego z największych programów Europejskiego Biura Pomocy Humanitarnej (*European Community Humanitarian Office* – ECHO) w zakresie pomocy w sytuacjach kryzysowych. Wspólnota będzie nadal wspierać proces pokojowy w Burundi i Demokratycznej Republice Konga w celu stworzenia warunków dla powrotu uchodźców. Strategia regionalna dla regionu Afryki Wschodniej i Południowej oraz Oceanu Indyjskiego, który obejmuje Tanzanię, wymienia budowę zdolności instytucjonalnych jako sprawę szczególnej wagi, zwłaszcza w celu umożliwienia organizacjom regionalnym wniesienia wkładu w promowanie dobrego zarządzania, praw człowieka i rozwiązywanie konfliktów pomiędzy krajami członkowskimi.

17. W ramach rozwijania współpracy z krajami AKP Komisja przewiduje nawiązanie dialogu z władzami Tanzanii w celu omówienia możliwości i adekwatności regionalnego programu ochrony w kraju, skierowanego do uchodźców z regionu Wielkich Jezior Afrykańskich. Po tych rozmowach, tytułem informacji, można by przedstawić komitetowi programu AENEAS zarys potencjalnych obszarów projektu i następnie zaproponować działania w ramach programu AENEAS. Przybliżony budżet na działania na rzecz trwałych rozwiązań dla uchodźców w regionie Afryki Subsaharyjskiej w 2005 r. opiewa na 4 mln EUR. Kolejne 5 mln EUR przewidziane jest na działania w zakresie zarządzania migracją.

---

dużej skali, w tym dodatkową pomoc rozwojową przeznaczoną na osiągnięcie bardziej słusznego rozłożenia obciążeń oraz promowanie samowystarczalności uchodźców i repatriantów w krajach przyjmujących dużą liczbę uchodźców; wielostronne zobowiązania dotyczące przesiedlania uchodźców; oraz porozumienie w sprawie zadań i obowiązków państw pochodzenia, państw tranzytowych i państw przeznaczenia w sytuacjach wtórnej nieuregulowanej zmiany miejsca pobytu.

18. Inne możliwości wymagające rozważenia z uwagi na dalszy rozwój regionalnych programów ochrony obejmują w szczególności **Afrykę Północną** i **Afganistan** oraz **Róg Afryki**. Regiony te były szczegółowo omawiane przez Państwa Członkowskie. **Region Afganistanu** stanowił punkt ciężkości wielu działań ze strony Wspólnoty i poszczególnych Państw Członkowskich, które obecnie koncentrują się na bezpiecznym powrocie obywateli Afganistanu do kraju. W **Rogu Afryki** UNHCR zaangażowany jest w prace przygotowawcze do szeroko zakrojonego planu działania na rzecz uchodźców somalijskich. Wyniki tych obecnie prowadzonych działań mogą okazać się kluczowe dla oceny zapotrzebowania na pomoc w rozpatrywanych państwach trzecich przy opracowaniu potencjalnego przyszłego regionalnego programu ochrony dla tego regionu. **Afryka Północna** cieszy się również uwagą Państw Członkowskich i już teraz stanowi punkt ciężkości wielu działań finansowanych przez Wspólnotę. Jednak bardziej złożony charakter sytuacji migracyjnej z państw Afryki Północnej sprawia, że niezbędne może być bardziej wszechstronnie podejście. Ważnym czynnikiem w rozważaniach na temat uwzględnienia tych i innych regionów w regionalnych programach ochrony będzie ustalenie potencjalnych przypadków przesiedleń przez UNHCR.

6. OCENA, TRWAŁY CHARAKTER I RAMY CZASOWE

19. Pilotażowe regionalne programy ochrony stanowić będą dodatkowy wysiłek w zaangażowaniu Wspólnoty w sprawę ochrony uchodźców i wymagać dokładnego monitorowania i oceny w początkowej fazie nowego podejścia. Komisja przewiduje wykonanie niezależnej zewnętrznej oceny w 2007 r., która dotyczyć będzie przede wszystkim oddziaływania i rezultatów programów.

20. Na podstawie tej oceny Komisja osądzi wpływ pilotażowych regionalnych programów ochrony i sporządzi na ten temat sprawozdanie. Komisja zbada potrzebę bardziej systematycznego podejścia do regionalnych programów ochrony, w tym także możliwość ustrukturyzowanego partnerstwa z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi, których zadaniem jest realizacja podobnych działań. Na tej podstawie Komisja podejmie decyzję w sprawie niezbędnych inicjatyw w przyszłości.

21. W celu skutecznego monitorowania i oceny regionalnych programów ochrony Komisja zapewni taką koordynację projektów złożonych w odpowiedzi na zaproszenie do składania wniosków w ramach programu AENEAS, które stanowić będą regionalne programy ochrony, która przyniesie efekty zasadniczo w tym samym czasie. Służyć ma to - dzięki śródokresowym sprawozdaniom i częstym działaniom monitorującym - zapewnieniu ciągłości pomiędzy początkowymi programami i dalszymi niezbędnymi pracami.

7. WNIOSEK

22. Regionalne programy ochrony stanowią pierwszy krok na drodze do wzmocnionego podejścia wobec ochrony międzynarodowej. Stanowią one także dla UE okazję do osiągnięcia szeregu wyników operacyjnych w celu lepszej ochrony uchodźców na miejscu. Ich wartość dodana polega na podziale odpowiedzialności w związku z przesiedleniami oraz zobowiązaniu do podjęcia dodatkowych uzupełniających wysiłków na rzecz poprawy sytuacji uchodźców. Wyżej wymieniona inicjatywa, nawet jeśli na niewielką skalę, powinna także spowodować wpisanie problematyki

dotyczącej uchodźców i ochrony do agendy politycznej z korzyścią dla uchodźców, zainteresowanych państw trzecich i Państw Członkowskich UE.

23. Komisja, w porozumieniu z innymi zainteresowanymi stronami, w tym także z UNHCR, zapewni należytą koordynację pomiędzy Państwami Członkowskimi a rozpatrywanymi państwami pochodzenia, państwami tranzytowymi i państwami pierwszego azylu w zakresie dostarczenia i monitorowania pilotażowego regionalnego mechanizmu ochrony.

24. Komisja wzywa Radę oraz Parlament Europejski do uwzględnienia strategii Komisji w zakresie regionalnych programów ochrony przedstawionej w niniejszym komunikacie.